

بیانیه بن

ما، شرکت کنندگان حاضر در کنفرانس جهانی یونسکو در زمینه آموزش برای توسعه پایدار در بن آلمان به تاریخ ۳۱ مارس تا ۲ آوریل ۲۰۰۹ اعلامیه ذیل را صادر و خواستار شروع به فعالیت در این زمینه می باشیم:

۱. علی رغم رشد بی سابقه اقتصاد در قرن بیستم، فقر مزمن و نابرابری همچنان مردمان بسیاری بخصوص گروه های آسیب پذیرتر را تحت تاثیر قرار می دهد. مناقشات همچنان توجه همگان را به ضرورت بنا نهادن فرهنگ صلح جلب می نماید. بحران های اقتصادی و مالی در سطح جهان، خطرات مدل های ناپایدار توسعه اقتصادی و اقدامات برای دستیابی به منافع کوتاه مدت را نمایان می سازند. کمبود مواد غذایی و گرسنگی جهانی چالش های جدی رو به افزایشی می باشند. تولید ناپایدار و الگوهای مصرف موجود، منجر به تاثیرات اکولوژیکی می گردد که امکانات و فرصتهای برابر نسل حاضر و آیندگان و همچنین ادامه حیات بر روی زمین را آنچنان که در پدیده تغییر اقلیم رخ نموده است، تحت تاثیر قرار می دهد.

۲. در عرض ۱۰ سال در قرن بیست و یکم، جهان همراه با توسعه ای عظیم، پیچیده و تو در تو با مشکلات و چالش های عدیده مرتبط با شیوه زندگی انسان، دست و پنجه نرم می نماید. این چالش ها ناشی از ارزش هایی است که جوامع ناپایدار را پدید آورده اند. این چالش ها چند وجهی بوده و حل و فصل آنها نیازمند توافقات سیاسی قوی تر و اقدامات قاطع می باشد. ما دانش، تکنولوژی و مهارت های لازم برای تغییر شرایط را داریم. اما لازم است توانایی ها و امکانات خود را عرضه نماییم تا بتوان از تمام فرصت های پیش آمده برای بهبود اوضاع و ایجاد تغییر بهره برد.

۳. تاثیر توسعه ناپایدار، بدون اولویت بندی، غیر مسئولانه و نامناسب بین مناطق مختلف و همچنین کشورهای در حال توسعه یا توسعه یافته متفاوت است. تمام کشورها نیازمند اقدام توافقی و مشارکت مدارانه برای تضمین توسعه پایدار در زمان حال و آینده می باشند. سرمایه گذاری برای آموزش برای توسعه پایدار (ESD)، سرمایه گذاری برای آینده بوده و می تواند متضمن حیات بخصوص در کشورهای کمتر توسعه یافته و پر مناقشه باشد.

۴. بر اساس توافقات انجام شده در جومتین، داکا و ژوهانسبورگ، ما نیازمند همکاری برای آموزش هستیم تا مردم را برای تغییر توانمند سازیم. این آموزش باید به صورتی باشد که ارزشها، دانش، مهارتها و شایستگی ها را برای زندگی به صورت پایدار، مشارکت در جامعه و کار شرافتمندانه ارتقا دهد. دستور کار "آموزش برای همه" بر ضرورت وجود آموزش ابتدایی برای نیل به توسعه پایدار تاکید می نماید. علاوه بر این بر آموزش پیش دبستانی، آموزش جوامع روستایی و سوادآموزی (آموزش بزرگسالان) تاکید می نماید. دستاوردهای منتج از توانایی خواندن و نوشتن و حساب و کتاب بر روی کیفیت آموزش تاثیر گذارده و برای موفقیت برنامه آموزش برای توسعه پایدار حیاتی است.

۵. در طول آموزش و یادگیری مدام، می توان بر پایه عدالت اقتصادی و اجتماعی، امنیت غذایی، یکپارچگی اکولوژیکی، حیات پایدار، احترام به تمام عناصر حیات و ارزش های قدرتمند، به شیوه های خاصی از زندگی دست یافت که متضمن اتحاد جامعه، دموکراسی و اقدام همه جانبه باشد. برابری جنسیتی با تاکید خاص بر مشارکت زنان و دختران در آموزش امری حیاتی برای توسعه و پایداری می باشد. به منظور تضمین فرصتهای برابر در زندگی آینده نسل جوان آموزش برای توسعه پایدار به فوریت مورد نیاز است.

آموزش برای توسعه پایدار در قرن بیست و یکم

۶. آموزش برای توسعه پایدار افقی جدید را برای آموزش و یادگیری برای همه ایجاد می نماید. این آموزش، مشوق و مروج آموزش با کیفیت بوده و برای همه لازم است و بر اساس ارزش ها، اصول و تجربیات لازم برای پاسخ موثر به چالش های حال و آینده شکل گرفته است.
۷. ESD، به جوامع کمک می کند تا اولویت ها و مشکلات مختلف مرتبط با آب، انرژی، تغییر اقلیم، بلایا و کاهش خطرات، از دست رفتن تنوع زیستی، بحران غذا، خطرات بهداشتی، آسیب های اجتماعی و نا امنی را شناسایی نمایند. این مسئله در زمان بسط و توسعه یک طرز تفکر جدید اقتصادی حیاتی است. ESD ضامن ایجاد جوامعی سالم، پایدار و پویا از طریق به کارگیری راهبردی سیستماتیک و جامع می باشد. این آموزش، معنا، کیفیت، ارتباط و هدف جدیدی را به آموزش و سیستم مهارت آموزی می بخشد و محتوای آموزش رسمی، غیررسمی و ضمنی را در یک پروسه یادگیری مدام برای تمام بخش های اجتماع به کار می برد.
۸. ESD بر مبنای ارزش هایی چون عدالت، برابری، انعطاف پذیری، قابلیت و مسئولیت پذیری شکل می گیرد. این آموزش، مسائلی چون برابری جنسیتی، اتحاد جامعه و کاهش فقر را ترویج داده و بر ملاحظه، اتحاد، صداقت همانطور که در "منشور زمین" اشاره شده است، تاکید می نماید. آموزش برای توسعه پایدار با اصولی که زندگی پایدار، دموکراسی و رفاه را حمایت می کنند همبستگی دارد. حفاظت و بازسازی محیط زیست، حفاظت منابع و بهره برداری پایدار، شناسایی تولید ناپایدار و الگوهای مصرف و ایجاد جوامع مصلح نیز از اصول پایه ای ESD می باشند.
۹. ESD بر راهبردهای خلاقانه، افکار بلند مدت، نوآوری و توانمندسازی برای مقابله با عدم اطمینان و حل مشکلات پیچیده تاکید می نماید. ESD بر ارتباط میان اقتصاد، اجتماع، محیط زیست و تنوع فرهنگی از سطح محلی تا جهانی و در نظر داشتن گذشته، حال و آینده تاکید دارد.
۱۰. آموزش برای توسعه پایدار با نیازهای مختلف و شرایط واقعی زندگی مردم مرتبط شده و مهارت های لازم برای یافتن راه حلها را فراهم نموده و تجربیات و دانش بومی را به همراه دانش و تکنولوژی جدید به کار می گیرد.

روند پیشرفت در دهه آموزش برای توسعه پایدار سازمان ملل متحد

۱۱. در طول ۵ سال اول دهه آموزش برای توسعه پایدار، که توسط یونسکو هدایت گردید، کشورهای زیادی در اجرای ESD پیشرفت نموده و ساختارهای قانونی خلاقانه ای بنا نهاده اند. تعدادی از سازمانهای مرتبط با سازمان ملل، سازمانهای مردم نهاد، نهادهای منطقه ای و شبکه های شرکا در فعالیت های واقعی که از بخش ها و قسمتهای خاصی از ESD پشتیبانی نموده اند مشارکت داشته اند. تلاش هایی برای درک بهتر، ترویج، اجرا و ارزیابی کیفیت ESD در حال انجام است. یک شبکه جهانی ارزیابی و مانیتورینگ نیز راه اندازی شده است. اقدامات و تلاش های جهانی با استراتژی ها و فعالیت های منطقه ای تکمیل می گردد.

۱۲. ما به این نتیجه رسیده ایم که آموزش فاکتوری مهم در بهبود کیفیت زندگی انسان می باشد. در حال حاضر ما دانش و تجربه لازم برای بهبود قابل توجه محتوا، روش ها و اهداف آموزش را دارا هستیم. ما می دانیم که چگونه شروع به تغییر و بهبود سیستم آموزشی برای تاکید بر یادگیری مداوم در طول زندگی نماییم. در خلال ESD یاد میگیریم که چگونه ارتباط میان آموزش رسمی، غیر رسمی و ضمنی را تقویت نماییم. ما به اهمیت تقویت و اشتراک دانش مرتبط با پروسه های تغییر آموزش واقف هستیم.

۱۳. علم، اطلاعات بیشتری راجع به پدیده تغییر اقلیم و سیستم های حمایتی زندگی در زمین فراهم آورده و اطلاعات ارزشمندی راجع به ایدز و ویروس اچ آی وی، مالاریا، سل، بیماری قلبی و سایر مشکلات حاد بهداشتی را گرد آورده است. ما اطلاعات بیشتری راجع به سیستم های طبیعی، اثر انسان بر آنها و راه های تاثیر تنوع زیستی بر کیفیت زندگی انسان داریم. ما به این مسئله آگاهییم که منش اقتصادی حال حاضر می بایست تغییر کند و اینکه اجتناب از تولید ناپایدار و مصرف بی رویه و حمایت فوری و ترویج اصل کشورهای "توسعه پایدار یافته" امری ضروری است. علوم اجتماعی به جنبه های مختلف اخلاقی، فرهنگی، معرفتی، انگیزشی و توسعه انسانی و جامعه شناسی تغییر نیز می پردازد.

۱۴. ما در حال حاضر لازم است این دانش را به کار گیریم. بخصوص این مسئله برای تقویت و تعمیق نتایج و دست آوردهای "دهه آموزش برای توسعه پایدار سازمان ملل" و همچنین تضمین اجرای بلند مدت ESD در پنج سال آینده، حائز اهمیت است.

فراخوان همکاری

۱۵. پیشرفت آموزش برای توسعه پایدار در حال حاضر به طور نا مساوی توزیع یافته و نیازمند به کارگیری راهبردهای مختلف در موضوعات مختلف است. در سالهای پیش رو، برای کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته، جوامع انسانی و سازمانهای بین المللی نیازمند اقدام اساسی در زمینه:

در سطح قوانین و مقررات برای کشورهای عضو

الف) وارد نمودن محتوای آموزش برای توسعه پایدار در تمام انواع آموزش و دستیابی به آموزش با کیفیت، با توجه خاص به برقراری ارتباط بین "آموزش برای توسعه پایدار" و "آموزش برای همه" در بطن یک راهبرد جامع و سیستماتیک. وارد نمودن اهداف دستور کار ESD در مجامع بین المللی و در سطح ملی.

ب) افزایش آگاهی و درک عمومی درباره توسعه پایدار و ESD، با توسعه و تسری آموزه های کسب شده در اولین پنج سال "دهه آموزش برای توسعه پایدار سازمان ملل" به قوانین مرتبط با اطلاع رسانی عمومی و برنامه های مختلف آموزش غیر رسمی. این مسئله می بایست شامل تقویت نقش رسانه های ارتباط جمعی و مشارکت آنها در افزایش درک و آگاهی عموم مردم راجع به مسائل مرتبط با پایداری باشد. همچنین برنامه های ظرفیت سازی برای ابواب رسانه را نیز شامل می گردد.

پ) تدارک منابع و کمکهای مالی کافی برای ESD، بویژه از طریق تلفیق آموزش برای توسعه پایدار با سیاست های توسعه در سطح ملی و بودجه بندی برنامه در قالب برنامه های عمومی سازمان ملل برای کشورها و سایر سیاست های ملی (همچون

راهبردهای بخشی) و همچنین در برنامه های "اهداف توسعه هزاره" و "آموزش برای همه". اولویت دادن به برنامه آموزش برای توسعه پایدار در امور خیریه و هدایای بلا عوض.

ت) هدایت سیستم های آموزش و مهارت آموزی به دستور کار قرار دادن مسئله پایداری از طریق اعمال سیاست های همسو در سطح ملی و محلی. توسعه و اجرای سیاست های آموزش برای توسعه پایدار از طریق راهبردهای بین بخشی/بین سازمانی که بخش تجاری و اقتصادی، جامعه، مرم بومی و بخش علمی را نیز درگیر نماید.

ث) توسعه و تقویت مکانیزم های اختیاری در سطح بین المللی، منطقه ای و ملی و همکاری برای ESD با احترام به تنوع فرهنگی. ایجاد کمیته ها، شبکه ها و گروه های منطقه ای و ملی، برای ESD که منجر به تقویت ارتباطات محلی-ملی و ملی-بین المللی و افزایش همکاری شمال-جنوب-جنوب و جنوب-جنوب گردد.

در سطح عملیاتی

- ج) همکاری در جهت حل و فصل مشکلات مرتبط با توسعه پایدار با به کارگیری راهبردی تلفیقی و سیستماتیک در آموزش رسمی و همینطور آموزش غیر رسمی و ضمنی در تمام سطوح، بویژه از طریق توسعه راهبردهای تربیتی موثر، آموزش معلمان، فن تدریس، برنامه های آموزشی، محتوای آموزشی، مواد آموزشی و توسعه راهبری آموزش و همچنین از طریق درک اهمیت به کارگیری آموزش غیر رسمی و ضمنی در کنار آموزش های ضمن خدمت و سازمانی. توسعه پایدار موضوعی میان رشته ای مرتبط با تمام بخش ها و آموزه ها می باشد.
- چ) هدایت محتوای درسی و برنامه های آموزشی مقدماتی و میانی معلمان برای تلفیق با تمام برنامه های آموزش برای توسعه پایدار. حمایت از موسسات آموزش معلمان، اساتید و معلمان برای شبکه سازی، توسعه و مطالعه مباحث تربیتی و بویژه حمایت خاص معلمان در توسعه استراتژی های آموزش برای توسعه پایدار که قابل کاربرد در کلاس های پرجمعیت بوده و همچنین ارزیابی پروسه آموزش برای توسعه پایدار.
- ح) ترویج شیوه قانونگذاری بر پایه شواهد و مدارک در آموزش برای توسعه پایدار، تدوین برنامه های مرتبط تحقیقاتی، پایش و ارزیابی استراتژی ها و تسهیم و شناسایی پروژه های موفق. بسط شاخص های ملی آموزش برای توسعه پایدار که تعیین کننده اجرای موثر بوده و همچنین مرور نتایج و پروسه های آموزش برای توسعه پایدار.
- خ) توسعه و بسط مشارکت برای آموزش توسعه پایدار برای وارد نمودن ESD در مهارت آموزی، آموزش ضمن خدمت و سازمانی با دخیل نمودن جامعه، بخش های دولتی و خصوصی، سازمان های مردم نهاد و شرکای توسعه. آموزش برای توسعه پایدار می بایست بخشی تکمیلی در آموزش صاحبان صنایع، مشاغل، واحدهای تجاری، غیر انتفاعی، سازمانهای خیریه و سرویس های عمومی گردد. تنظیم برنامه های آموزش ضمن خدمت و مهارت آموزی برای لحاظ مباحث آموزش برای توسعه پایدار.
- د) دخیل نمودن جوانان در طراحی و اجرای ESD. به کارگیری تعهد، همبستگی و استعداد جوانان و سازمان ها و شبکه هایشان در ارتقاء ESD. تغذیه حس کنجکاوی و کنکاش جوانان در سوالات مرتبط با ESD.
- ذ) ارتقا نقش اساسی جامعه در مباحثات، مشارکت عمومی و ابتکار عمل برای ESD. جستجوی راهکارهای افزایش مشارکت و همکاری.

را ارزش گذاردن و شناخت صحیح از اهمیت دانش بومی، سنتی و محلی برای ESD و ارزش نهادن به نقش فرهنگ های مختلف در ترویج ESD.

ز) ESD می بایست به طور فعالانه مبلغ برابری جنسیتی بوده و همچنین شرایطی را ایجاد نماید که زنان را قادر به تسهیم دانش و تجربیاتشان برای تغییرات اجتماعی و ارتقاء کیفیت زندگی نماید.

ژ) توسعه دانش از طریق شبکه سازی برای ESD. شناسایی و حمایت از مدارس، دانشگاه ها و سایر مراکز آموزش عالی و موسسات تحقیقاتی، آموزشی و شبکه های آموزش که می توانند به عنوان مراکز کارشناسی، نوآوری و توسعه و انتقال دانش عمل نموده و منابعی را برای ESD مهیا نمایند. توانایی مناطق جغرافیایی خاص و مناطق زیستی مشخصی را برای استفاده به عنوان "آزمایشگاه های" آموزش برای توسعه پایدار بررسی نمایید.

س) تشویق و ارتقا علمی، تحقیقاتی و ترویج دانش های به روز برای آموزش برای توسعه پایدار از طریق دخیل نمودن موسسات آموزش عالی و شبکه های تحقیقاتی در آموزش برای توسعه پایدار. ایجاد انگیزه برای حرکت منسجم دانشگاه ها در آموزش، تحقیق و مشارکت مردمی برای تقویت دانش بومی و جهانی در ESD و به کارگیری کرسی ESD یونسکو و

شبکه های برنامه یونسکو در این پروسه. ایجاد ساختارهای سازمانی برای تسهیل مشارکت دانشجویان و برنامه های بین بخشی و توسعه پروژه های پایلوت که پاسخگوی پیچیدگی و فوریت ESD باشد. ساختارهای پشتیبانی کننده نیز می بایست برای حمایت از برنامه های آموزش برای توسعه پایدار و تحقیقات در آموزش عالی توسعه یابد.

ش) توسعه مکانیزم های سازمانی در دهه آموزش برای توسعه پایدار سازمان ملل و سایر دهه های پیش روی مانند دهه " آب مایه حیات" سازمان ملل که منجر به تضمین ادامه ESD پس از پایان این دهه گردد.

ص) جذب کارشناسان و متخصصان در سیستم سازمان ملل متحد برای تقویت برنامه آموزش برای توسعه پایدار در کنوانسیون های کلیدی توسعه پایدار از جمله تنوع زیستی، تغییر اقلیم، بیابانزایی و میراث فرهنگی.

ض) تشدید اقدامات مرتبط با آموزش و مهارت آموزی برای تعیین چالش های حیاتی و فوری پایداری همچون تغییر اقلیم، آب و امنیت غذایی با توسعه برنامه عمل های مشخص و/یا برنامه های تحت پوشش دهه آموزش برای توسعه پایدار سازمان ملل و برنامه های بین بخشی مشترک.

۱۶. شرکت کنندگان در کنفرانس جهانی آموزش برای توسعه پایدار ۲۰۰۹، از یونسکو به عنوان مرجع مسئول برنامه " دهه آموزش برای توسعه پایدار" سازمان ملل می خواهند که :

الف) نقش خود را به عنوان همکار و هدایت کننده DESD در سطح بین المللی در کنار سایر آژانس ها و برنامه های سازمان ملل همچون UNEP، دانشگاه سازمان ملل، آموزش برای همه و تمام آژانس های متعاقد (یونیسف، برنامه توسعه سازمان ملل، صندوق جمعیت سازمان ملل و بانک جهانی) - ایفا نموده و ESD را در استراتژی های ملی "یک سازمان ملل واحد"، بخصوص از طریق پروسه های چارچوبی توسعه پایدار سازمان ملل، وارد نماید.

ب) کشورهای عضو و سایر اعضا را در اجرای برنامه های دهه آموزش برای توسعه پایدار حمایت نموده و بخصوص نقش بالادست را در ارائه پیشنهادات قانونی و ظرفیت سازی در توسعه استراتژی های جامع ملی، ارزیابی و پایش، شناسایی و

تشریک موارد موفق از ESD ، دفاع و حمایت جهانی از توسعه با توجه خاص به کشورهای مشکل دار و کمتر توسعه یافته ایفا نماید.

ج) دستورالعمل ESD را در سایر گردهمایی های آموزشی و توسعه همچون کنفرانس بین المللی G8 ، G20 ، کنفرانس تغییر اقلیم در کپنهاگ ، گروه عالی رتبه آموزش برای همه ، جلسات هیئت مدیره سازمان ملل و کنفرانس های جهانی یونسکو (در خلال سایر مناسبت ها و فعالیت ها) ارائه و تبلیغ نماید.

د) استفاده از کارشناسان سازمان یونسکو در برنامه های ذخیره گاه های زیستکره ، میراث جهانی و سایر برنامه های آموزشی ، علمی و فرهنگی همچون TTISSA (تربیت مربی برای منطقه پایین دست صحرای-آفریقا) ، (ASPnet) مدارس تحت شبکه همکاری یونسکو و برنامه سوادآموزی رمز توانمندسازی (LIFE) به منظور بسط اهداف آموزش برای توسعه پایدار و تضمین وارد کردن اولویت های آموزش برای توسعه پایدار در برنامه های بلندمدت و استراتژی های یونسکو.

و) تشویق انجام مطالعات در زمینه ESD در برنامه های یونسکو به منظور افزایش کیفیت آموزش برای توسعه پایدار و مبتنی بر دانایی نمودن آن. توسعه مکانیزم های پایش و ارزیابی ESD در سطح جهانی و تلاش در جهت توسعه استراتژی های جهانی که منجر به یک نتیجه گیری مشخص برای یونسکو و بروز نتایج قابل لمس و قابل قبولی گردد.

ه) پررنگ نمودن اهمیت و ارتباط آموزش و مهارت آموزی در نشست سازمان ملل برای تغییر اقلیم (COP15) در کپنهاگ دانمارک در دسامبر سال ۲۰۰۹ با مشاوره و همکاری با سایر بخش ها

ی) تشدید تلاش ها و اقدامات برای وارد نمودن آموزش تغییر اقلیم در دستور کارهای بین المللی ، چارچوب دهه آموزش برای توسعه پایدار ، مفاد استراتژی یونسکو برای مقابله با تغییر اقلیم و به عنوان موضوعی با مشمولیت جهانی .

۱۷. به علاوه ، شرکت کنندگان در این کنفرانس برای اجرایی نمودن این بیانیه تلاش خواهند نمود.

۱۸. شرکت کنندگان ، اختصاص بودجه کافی برای پشتیبانی از پیشنهادات ارائه شده در این بیانیه را تصریح می نمایند.

۱۹. شرکت کنندگان در کنفرانس بین المللی ESD سپاسگذاری خود را از دولت آلمان برای میزبانی این کنفرانس اعلام نموده و از دعوت دولت ژاپن برای میزبانی کنفرانس جهانی ESD با همکاری یونسکو در انتهای دهه آموزش استقبال می نمایند.